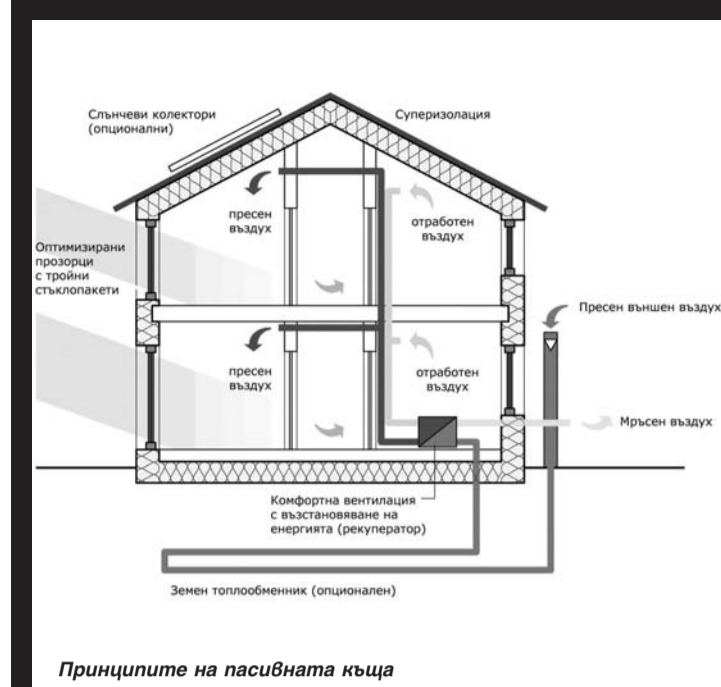

Пасивната къща работи за собственика си

Тя почти няма нужда от енергия - достатъчни са слънцето и топлината на обитателите

Принципите на пасивната къща

- В България стандартът пасивна къща трудно се установява. Вие сте пионер в тази област, защо се ориентирахте точно към този вид архитектура?

- Беше предизвикателство да се захвана с нещо, което в началото беше ново и непознато за мен и изглеждаше странно и плашещо. Аз бях научен, че външната стена е дебела 25 см и отвън има няколко сантиметра стиропор, отвътре и отвън - мазилка. С това творчеството се изчерпва. Прочетох много за пасивните къщи. Скоро след това посетих няколко и си казах: "Това е изключително просто, работи ефективно и всички са доволни". Задах се също много въпроси, на които нямах отговор: "Как е възможно пасивните къщи да са толкова непопулярни? Защо не съм учил за тях в архитектурния факултет? Защо цялото строителство по света не е такова, след като предимствата са очевидни, а цената е напълно приемлива?" Изминаха вече близо 10 години, откакто се занимавам с пасивни къщи, и продължавам да не мога да дам ясен отговор на тези въпроси. Може би най-правилното обяснение, което съм чул досега, е: "Срещу пасивните къщи е единствено липсата на здрав разум".

- Кои са основните характеристики на пасивната къща?

- Това е топ стандарт за енергийна ефективност на сградите, много по-взискателен от сегашните норми за строителство. Пасивните къщи почти не се нуждаят от енергия. Достатъчни са слънцето и топлината на обитателите, за да бъде много топло и комфортно вътре през зимата. Затова не е нужна сложна технология и скъпа техника за отопление. Нужно е умело и прецизно да се подберат и комбинират няколко съществени подобрения: добра ориентация на сградата и помещенията в нея, много добра изолация и специални прозорци, вентилационна система и никакви термомостове. Вярно е, тези подобрения не се предлагат на всеки ъгъл, но ги има вече и в България. Само трябва някой да ги приложи по правилния начин.

Допълнителната инвестиция е между 5 и 9 процента

- Не е ли прекалено скъпа пасивната къща за

Георги Николов, водещ архитект в студио APXE, се занимава изцяло с проектиране на пасивни сгради и е първият, сертифициран за дейността си от Passivhaus Institut, Дармщад, Германия. Посветил се на устойчивото строителство, той е убеден, че в проектирането на пасивните и нулево енергийни сгради "излязохме от сферата на експерименталното и екзотичното. За нас стандартът пасивна къща е ежедневие и смятаме да продължаваме в същата посока, уверени, че това е бъдещето". Миналата година сграда на студио APXE получи високо международно отличие в Дъблин, Ирландия.

Пасивна къща в село Лозен, София

българина?

- Категорично не. Анализирах цената на първите построени от нас обекти, за да мога да отговарям бързо и без замисляне на въпроса колко по-скъпа е пасивната къща от обикновената. При всички тези мои обекти се оказва, че допълнителната инвестиция е в рамките между 5% и 9% от крайната цена на строителството. От чисто финансов гледна точка това беше напълно приемливо за нашите клиенти, след като те получаваха значително по-качествен и комфортен обект, който още от следващия ден след построяването му започва да работи за собственика си.

- Как да живеем по-комфортно и да плащаме по-малко?

- Сравненията с автомобилите са забавни и ето едно такова. Ако резервоарът е пробит, няма да налее още бензин, а ще запушите дупката, нали? И ето още едно сравнение с автомобилите. Как е възможно колите, които караме, да са толкова измислени и технологични, докато сградите, в които прекарваме почти цялото си време, са толкова простовати и некачествени? От хилядолетия до днес само външният вид на сградите се е промен-

нил. В същото време архитектурите са ангажирани единствено с този външен вид, забравили, че хората не живеят на фасадата.

- Къща се гради за поколения. Ако вие самият започвате строителство на нов дом, в какво бихте били безкомпромисен?

- Без съмнение ще е пасивна къща, от дърво и естествени материали. Но има още нещо, на което ще държа. Навремето са строили за хилядолетията. А днес всичко изглежда едnodневно, като за еднократна употреба, направено с идеята да бъде сменено със същото такова в момента, в който се счупи. Навярно защото живеем в бързо развиващ се свят и идеите и концепциите ни бързо остаряват, заменени от нови. Искам всичко в моята къща да може да ме надживее, без да загуби качествата си. Това е поредното предизвикателство.

Боси през зимата

- Кои са предимствата на вашите проекти?

- Всички мислят, че стените на пасивните къщи са дебели по половин метър. Успяваме да направим нашите до днес само външният вид на сградите се е про-

са изградени от чисти и безвредни материали. За да ме разберете напълно, трябва да усетите как се живее в такава среда. А месечните сметки за енергия можете да си представите и сега. Нашите клиенти плащат десет пъти по-малко за отопление, охлаждане и топла вода. И за малък, и за голям обект това е от огромно значение. А знаете ли колко е приятно да ходиш бос в дневната си през зимата, докато целият под е огрят от слънчева светлина. Такива прости неща искам да ви изтъкна.

- Какво ще представлява най-новият ви обект в съседното до Мелник село Лозеница - сред живописни хълмове, пясъчни пирамиди и обширни лозя?

- Това е една от трудните задачи, с които сме се захванали в момента. Там климатът е почти средиземноморски. Нашите клиенти не случайно държат да създадем средиземноморска архитектура. Истинското вино и хубавата храна чудесно се съчетават с пасивната къща. Това ще е най-големият ни обект, изцяло с дървена носеща конструкция. Ще бъде построен за броени седмици и по нищо няма да

отстъпва пред една масивна сграда. Всеобщата представа за дървена къща е като за бунгало със стенички с дебелина дванайсет сантиметра, през които се чува всичко отвън, която може да изгори за минути като факел и при първата силна буря има непоправими поражения. Тези схващания на практика нямат общо с дървената пасивна къща. Сградите в Лозеница ще бъдат разположени върху хълм с невероятна гледка на 360 градуса, със страхотни и добре изолирани стени и покриви, защитени от пожар и земетръс, с несравним акустичен и визуален комфорт.

В Азия бързо се учат на енергийна ефективност

- Миналата година сте били поканен в Казахстан, Киргизстан и Турция да споделите опита си от проектирането и строителството на плюсовоенергийни и пасивни сгради в България. Нараства ли интересът към енергоефективното строителство в азиатския регион?

- Според мен в близките години именно там ще бъдат построени най-голям брой такива обекти. В тези страни срещнах много ум-

ни и можещи хора. Четох лекции пред студенти и професионалисти в строителството. Те още не разполагат с много знания и опит в енергийната ефективност, но затова пък са много запалени и се образозават с бързо темпо. В Китай и Корея има вече доста пионерни проекти. Представете си колко построени сгради ще има там само след няколко години.

- Вие самият какви впечатления донесохте оттам?

- Техните сгради са по-различни. Азиатската естетика е друга. Първото ми усещане беше, че не съм на мястото си там, но се оказа, че бях добре приет и споделих опита си с добре разбирателни слушатели. Те бяха по-търсеци и отворени. Струва ми се, че ние в Европа сме приели благосъстоянието си и изобщо цивилизацията за даденост. В азиатските страни също имат хилядолетни традиции, но образованието им е на по-високо ниво и е базирано на технологиите и съвременната наука. На това трябва да наблегнем и ние, защото иначе ни чака бърз упадък в този силно конкурентен свят.

Веселина ФИЛИПОВА
Снимки
Архив на Студио APXE